

Spor Yöneticisi Adaylarının Gelecek Zaman Algılarının Boş Zaman Yönetimine Etkisi*

Seyfettin YILMAZ¹, Serkan KURTİPEK²

DOI: <https://doi.org/10.38021asbid.1340568>

ORJİNAL ARAŞTIRMA

¹Bartın Üniversitesi,
Spor Bilimleri Fakültesi,
Bartın/Türkiye

²Gazi Üniversitesi,
Spor Bilimleri Fakültesi,
Ankara/Türkiye

Öz

Bu çalışmada, spor yöneticisi adaylarının gelecek zaman algılarının boş zaman yönetimine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2020-2021 akademik yılında Ankara'daki devlet üniversitelerinin Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümünde öğrenim gören 383 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama sürecinde; Kişisel Bilgi Formu, Boş Zaman Yönetimi ve Gelecek Zaman Algısı ölçekleri kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde SPSS paket programından faydalanılırken testlerden t-testi, ANOVA, Tukey, pearson korelasyon analizi ve regresyon analizinden yararlanılmıştır. Analizlerin sonucunda katılımcıların boş zaman yönetimi ölçeğinden elde ettikleri puanlar; cinsiyet, sınıf, akademik başarı düzeylerine göre istatistiki farklılık göstermektedir. Gelecek zaman algısı ölçeğinden elde ettikleri puanlar; cinsiyet, akademik başarı düzeylerine göre istatistiki olarak farklılaşmaktadır. Pearson korelasyon analizi sonucunda her iki ölçeğin bazı alt boyutlarında düzeyleri farklı olmakla birlikte istatistiki ilişki olduğu tespit edilmiştir. Regresyon analizi sonucunda ise gelecek zaman algısının boş zaman yönetimini açıklamada etkili olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak: spor yöneticisi adaylarının gelecek zaman algıları ile boş zaman yönetimleri arasında pozitif yönde etki bulunmaktadır.

Anahtar kelimeler: Spor Yöneticisi Adayları, Boş Zaman Yönetimi, Gelecek Zaman Algısı.

Sorumlu Yazar:
Seyfettin YILMAZ
syfettinyilmaz@gmail.com

The Effect of Future Time Perceptions of Sports Manager Candidates on Leisure Management

Abstract

In this study, it is aimed to examine the effect of future time perceptions of sports manager candidates on leisure management. The study group of the research consists of 383 students studying at the Sports Sciences Faculty, Sports Management Department of state universities in Ankara in the 2020-2021 academic year. In the data collection process; Personal Information Form, Leisure Management and Future Time Perception scales were used. While the SPSS package program was used in the analysis of the data obtained, t-test, ANOVA, Tukey, pearson correlation analysis and regression analysis were used. As a result of the analysis, the scores obtained by the participants from the leisure management scale; differs statistically according to gender, class and academic achievement levels. The scores they obtained from the future time perception scale; gender differs statistically according to academic achievement levels. As a result of Pearson correlation analysis, it was determined that there was a statistical relationship, although the levels were different in some sub-dimensions of both scales. As a result of the regression analysis, it was determined that the perception of future time is effective in explaining the leisure management. As a result: there is a positive effect between the future time perceptions of the sports manager candidates and their leisure management.

Keywords: Sports Management, Leisure Management, Future Time Perception

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi:
10.08.2023

Kabul Tarihi:
24.10.2023

Online Yayın Tarihi:
28.12.2023

Bu çalışma Seyfettin YILMAZ tarafından Doç. Dr. Serkan KURTİPEK danışmanlığında Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Spor Yönetim Bilimleri Ana Bilim Dalında tamamlanan yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Giriş

Zaman, verimli kullanılması halinde insanı geçmişten geleceğe sağlam adımlarla taşıyan, toplumların geri kalmışlığının veya gelişmesinin en belirleyici faktörlerinden biri kabul edilir. Aynı zamanda bazı insanların sonu gelmeyecekmiş gibi israf ettiği, bazılarının da sonunun geleceğini düşünüp tekrar elde edememe korkusu ve kaygısıyla adeta rekabet edercesine tutum, tasarruf yolları aradığı bir kavram olarak ifade edilmektedir (Arslan, 2013).

Zaman kıymetlidir; çünkü durdurulması, geri döndürülmesi aynı zamanda yerinin başka bir şeyle ikame edilmesi mümkün değildir. İçinde bulunulan her an, yaşamdan akıp giden bir parçadır. Bu sebeple zamanı etkili ve verimli kullanmak insanların ve toplumun yaşam kalitesini yükseltmek için önemli bir unsurdur (Doğan, 2007).

Bireylerin gündelik yaşamlarında sergiledikleri davranışlar belirli bir hedefe erişmeye yöneliktir. Bununla birlikte erişilmesi planlanan bu hedefler, kimi zaman ani ihtiyaçları karşılamaya, kimi zaman kısa bir süre içerisinde erişilmesi istenen bir beklentiye, bazen de beş yıl, on yıl gibi uzun bir zaman diliminde gerçekleştirilmek istenen bir hayale yönelik olabilir (Demirel, Işık, Demirel, Üstün ve Gümüşgöl, 2016). Zaman; hedefleri davranışları ve geleceği şekillendiren bireyleri olumlu yönde güdüleyen en etkili araçlardan bir tanesidir. Aynı zamanda içinde bulunduğumuz anı kullanmak ve yönetmek konusunda önemli bir unsurdur.

Bireylerin, gelecekteki beklentilerinin, emellerinin şuan ki davranışları üzerine etkisi, 20. yüzyıl ortalarından günümüze değin eğitim psikolojisinin araştırdığı konulardan biri olmuştur. Süreç içerisinde bu yapıyı tanımlamak için, Gelecek Zaman Algısı (GZA) kavramı kullanılmaya başlanmıştır (Lens ve Tsuzuki, 2005).

Subjektif bir yapıya sahip olan gelecek zaman algısı ruhsal zamanla alâkalıdır. Bu nedenle, bireyler arasında geleceğe özgü zamansal algılamalarda bazı ayrımlar mevcuttur. Kimileri takvimsel olarak uzun bir zaman dilimini göz önünde bulundurup ona ilişkin plan yaparken kimileri de, yalnızca kısa zaman uzaklığına ilişkin plan yapmaktadır. Kısa zaman algısına sahip olan bireyler, uzun zaman algısına sahip olanlara kıyasla, 10 yıllık süreci ruhsal açıdan daha uzak algılamaktadırlar. Bu algılama ayrımı sebebiyle uzun gelecek zaman algısına sahip bireyler, istikballeri için daha fazla sayıda gayeye sahiplerdir ve daha uzun süreli plan yapmaktadırlar (Nuttin ve Lens, 1985). Bu nedenle, gelecek zaman algımız hedeflerimizi oluşturmak ve bu hedeflere erişebilmek konusunda hayatımızı ciddi bir şekilde etkilemektedir. Bununla birlikte Sanayi Devrimi'nden bu yana zaman kavramının içerisinde yer alan boş zaman kavramı da önemini arttırmıştır. Bu sebeple, boş zamanın etkili ve verimli bir şekilde değerlendirilmesi hususu gündeme gelmiştir.

Çağımızda boş zaman kavramı yalnız gelişmiş ülkelerde değil aynı zamanda gelişmekte olan ülkelerde de önem kazanmaya başlamıştır. Özellikle teknolojinin gelişmesinden dolayı bireylerin

çalışma süreleri kısaltmakta ve bu sayede boş zamanları artmaktadır. Bu yüzden, bireyler ve toplumlar boş zamanların artması ile birlikte boş zamanlarını değerlendirme arayışı içine girmektedirler (Yetim, 2014). Boş zaman faaliyetlerinin topluma katkısını öğrenmek yaşam, boş zaman bilinci oluşturma, motive olma, bu bilgiyi davranışa dönüştürme ve benimseme bir yaşam felsefesi olarak gerek kişisel, sosyal gelişim gerekse toplum için önem arz etmektedir. (Ayyıldız Durhan vd., 2021; Munusturlar, 2014). Bireylerin ve toplumların refahını sağlamak konusunda boş zamanın oynadığı rol önemlidir. Çoğu insan için boş zamanın var olması tatmin edici bir yaşam için zorunluluk haline gelmiştir. Antik Yunan filozofu Aristoteles de tatmin edici bir yaşam için boş zamanımızı hayatımızın merkezine almamız gerektiğini vurgulamıştır. Boş zamanımızda katıldığımız etkinlikler özellikle değerlidir. Çünkü bireylerin kendi iyiliği için yapılırlar görüşünü ileri sürmüştür (Kuykendall vd., 2018).

Boş zamanın önemini 20. yüzyıl oyun yazarı Bernard Shaw (1971) “Boş zaman avarelik ve hatta lüks bile değildir. Tam tersine bireyler için birinci derecede önemli bir zorunluluktur” şeklinde ifade etmiştir. Bu ifadelerden yola çıkarak, boş zamanın bireyler için oldukça önemli olduğunu ve boş zamanın etkili bir şekilde yönetildiği takdirde bireylerin, toplumların ve devletlerin gelişimi için çok önemli katkılar sağlayacağı sonucuna ulaşılabilir. Buradan hareketle zaman ve boş zaman kavramı bireyler için önemli olmasının yanı sıra yöneticiler açısından da oldukça önemlidir. Çünkü yöneticilerin, bağlı bulunduğu kurum ve kuruluşların varlığını sürdürmek gibi başlıca görevleri vardır. Bu görevi yerine getirirken, yöneticilerin geleceğe yönelik zaman ve boş zaman planlamasını iyi bir şekilde yapması gerekmektedir.

Spor yöneticilerinin de diğer disiplinlerde olduğu gibi yönetim fonksiyonlarından planlama aşamasında gelecek zaman algılarının güçlü olması gerekmektedir. Çünkü sporun kendine özgü doğası gereği, aniden değişen dünya koşullarından (ekonomik kriz, sağlık krizleri, yasal düzenlemeler vb.) ciddi derecede etkilenmediği gözlenmektedir (Çeyiz ve Özbek, 2014). Reaktif yapıya sahip bir disiplin olmasının yanı sıra, spor etkinliklerinin ve organizasyonlarının zamana bağlı olarak gerçekleşmesi, zamanın ve zaman yönetiminin spor yönetimi açısından ne derece önemli olduğunu göstermektedir (Güçlü, 2001). Sporun, tüm yönleri ile farklı dinamiklere sahip olması potansiyeli ile sevk ve idare mekanizmasının önemi her geçen gün artmaktadır (Kurtipek ve diğerleri, 2020). Sporun sevk ve idaresinde etkin rol alan spor yöneticilerinin gelecek zaman algıları ve boş zamanı yönetme biçimleri, gelecekte hem içinde bulunduğu organizasyonun başarısını hem de bireysel başarısını doğrudan etkileyebileceği düşünülmektedir (Halıcı, Parasız ve Yetim, 2020). Literatürde araştırmamızda ele aldığımız değişkenlerin bir arada yer aldığı herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla araştırmamızdan elde ettiğimiz sonuçların literatürdeki boşluğa ışık tutacağı söylenebilir. Bu sebeple, üniversitelerin spor bilimleri fakülteleri bünyesinde spor yöneticiliği bölümünde öğrenim görmekte olan geleceğin spor yöneticisi adaylarının gelecek zaman algılarının boş zaman yönetimine nasıl etki ettiği çalışmamızın asıl konusunu oluşturmaktadır. Bu

amaçla, bu çalışmada spor yöneticisi adaylarının gelecek zaman algılarının boş zaman yönetimine etkisi incelenmektedir.

Gereç ve Yöntem

Araştırmanın Modeli

Spor yöneticisi adaylarının gelecek zaman algılarının boş zaman yönetimine etkisinin incelendiği araştırma nicel yöntemle hazırlanmıştır. Betimsel araştırma modelinden yararlanılan araştırmada ilişkisel tarama modeli deseni kullanılmıştır. İlişkisel tarama modeli, iki ya da daha çok değişken arasında birlikte değişim varlığını veya derecesini ortaya çıkarmayı hedeflemektedir (Karasar, 2013).

Evren ve Örneklem / Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2020-2021 akademik yılında Ankara ilindeki devlet üniversitelerinin Spor Bilimleri Fakültelerinin Spor Yöneticiliği Bölümünde öğrenim görmekte olan 383 öğrenci oluşturmaktadır. Katılımcıların yarısından fazlası erkek (%54,3), 4. Sınıf öğrencisi (%44,6), 4'lük sistem üzerinden 3.01 ila 3.50 arasında not ortalamasına sahip olan (%45,4), aylık geliri 0-750 TL arasında olan (%42,3), anne ve baba eğitim durumu çoğunlukla ilköğretim mezunu (%60,6; %37,6) olan katılımcılar oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem grubu seçiminde kolay örnekleme yöntemi seçilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Katılımcılara ait demografik değişkenler Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1

Katılımcıların Demografik Değişkenlerine Yönelik Sıklık ve Yüzdeler Dağılımları

	Değişken	N=(383)	
		f	%
Cinsiyet	Erkek	208	54,3
	Kadın	175	45,7
Sınıf	1	79	20,6
	2	91	23,8
	3	42	11,0
	4	171	44,6
Akademik Başarı	2.01-2.50	53	13,8
	2.51-3.00	116	30,3
	3.01-3.50	174	45,4
	3.51-4.00	40	10,4

Verilerin elde edilme aşamasında değişkenler kategorik olarak sınıflandırılmış, bu yönde toplanan demografik verilere yönelik analizler betimsel istatistikler yüzde ve frekans hesaplamalarıyla Tablo 1'de verilmiştir. Değişkenler ile veri toplama araçları arasında yapılan analizlerde ise ikili grup karşılaştırmaları bağımsız örneklem T testiyle üç ve üzeri grup karşılaştırmaları tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile gerçekleştirilmiştir. Grup içi farklılıkları

tespit edebilmek amacıyla Tukey testi kullanılmıştır. Spor yöneticiliği öğrencilerinin gelecek zaman algılarının boş zaman yönetimine etkisinin ve ilişkisinin incelenmesi üzere pearson korelasyon analizi ve regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan analizler SPSS 22 Paket Programı ve Excel Veri Tabanı ile gerçekleştirilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama sürecinde cinsiyet, sınıf, akademik başarı, aylık gelir düzeyi, anne ve baba eğitim durumunu içeren sorulardan oluşan kişisel bilgi formunun yanı sıra “Boş Zaman Yönetimi” ve “Gelecek Zaman Algısı” ölçekleri kullanılmıştır.

Boş Zaman Yönetimi Ölçeği

Wang, Kao, Huan, Wu tarafından 2011 yılında geliştirilen, Akgül ve Karaküçük tarafından 2015 yılında Türkçe’ye uyarlanan Boş Zaman Yönetimi Ölçeği 15 madde ve 4 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçüm aracında yer alan 1-6 arasındaki maddeler amaç belirleme ve yöntem, 7-9 arasındaki maddeler değerlendirme, 10-12 arasındaki maddeler boş zaman tutumu ve 13-15 arasındaki maddeler ise programlama alt boyutunu oluşturmaktadır. Ölçüm aracı hiç katılmıyorum seçeneğinden tamamen katılıyorum seçeneğine uzanan 5’li Likert tipi bir yapıdadır. Ölçek maddeleri puanlanırken programlama alt boyutunda yer alan maddeler ters kodlanmaktadır. Ölçeğin orijinal formuna ait iç tutarlılık katsayıları ölçeğin bütünü için .83, Amaç Belirleme ve Yöntem alt ölçeği için .81, Boş Zaman Tutumu için .79, Değerlendirme için .71, Programlama için .73 olduğu görülmüştür. Buna göre iç tutarlılık katsayıları .71-.81 arasında değişmekte ve tüm katsayılar .70 seviyesini karşılamıştır (Cronbach, 1951). Araştırmamız özelinde veri setinden elde edilen boş zaman yönetimi ölçeğine yönelik iç güvenilirlik katsayısı toplam puanlarda .84, amaç belirleme ve yöntem alt boyutunda .89, değerlendirme alt boyutunda .74, boş zaman tutumunda .78 ve programlama alt boyutunda ise .74 olarak belirlenmiştir.

Gelecek Zaman Algısı Ölçeği

Husman ve Shell (1996) tarafından geliştirilen gelecek zaman algısı ölçeğinin Türkçe’ye uyarlaması Avcı ve Erden tarafından 2009 yılında gerçekleştirilmiştir. Yapılan analizler sonucunda 27 maddeden oluşan ölçüm aracı Türkçe literatüre kazandırılmıştır. Ölçeğin, bağlılık (12 madde), değer (7 madde), genişlik (5 Madde) ve hız (3 Madde) olmak üzere dört alt boyutu bulunmaktadır. Ölçeğin orijinal formunda güvenilirlik çalışması sonucunda elde edilen Cronbach alfa katsayıları, GZAÖ için .78, bağlılık alt ölçeği için .82, değer alt ölçeği için .72, hız alt ölçeği için .72 ve genişlik alt ölçeği için .74’tür (Avcı ve Erden, 2009). Araştırmamız özelinde ise Gelecek algısı ölçeği toplam puanları için iç güvenilirlik katsayısı .74, bağlılık alt boyutu için .88, değer alt boyutu için .70, genişlik alt boyutu için .72, hız alt boyutu için .70 olarak belirlenmiştir.

Verilerin Toplanması

Veriler 2020-2021 eğitim öğretim yılında Spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören 403 öğrenciden ilgili sosyal medya gruplarına ulaşılarak Google Forms yöntemiyle online olarak toplanmıştır. Elde edilen veriler incelenmiş ve 383 katılımcıya ait veri araştırmaya dâhil edilmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini test etmek amacıyla normallik testleri yapılmıştır. Büyüköztürk (2010) örneklem büyüklüğünün 50'den küçük olduğu durumlarda Shapiro-Wilks, büyük olduğu durumlarda ise Kolmogorov-Smirnov testlerinin yapılmasını önermektedir. Bu araştırmanın örneklem grubunun 50'nin üzerinde olmasından dolayı Kolmogorov-Smirnov Testi yapılmış olup yapılan analizler sonucu verilerin normal dağılım gösterdiği belirlenmiş (Tabachnick ve Fidell, 2013) ve analizler parametrik testler ile gerçekleştirilmiştir. Normallik dağılımını daha detaylı incelemek için Çarpıklık (Skewness) ve Basıklık (Kurtosis) değerlerine de bakılmıştır.

Verilerin elde edilme aşamasında değişkenler kategorik olarak sınıflandırılmış, bu yönde toplanan demografik verilere yönelik analizler betimsel istatistikler yüzde ve frekans hesaplamalarıyla Tablo 1'de verilmiştir. Değişkenler ile veri toplama araçları arasında yapılan analizlerde ise ikili grup karşılaştırmaları bağımsız örneklem T testiyle ve üç ve üzeri grup karşılaştırmaları tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile gerçekleştirilmiştir. Grup içi farklılıklar post hoc testleriyle değerlendirilirken, Tukey (HSD) testlerinden yararlanılmıştır. Spor yöneticiliği öğrencilerinin gelecek zaman algılarının boş zaman yönetimine etkisinin ve ilişkisinin incelenmesi üzere pearson korelasyon analizi ve regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan analizler SPSS 22 Paket Programı ve Excel Veri Tabanı ile gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın Etiği

Çalışmanın etik uygunluğuna ilişkin karar, Gazi Üniversitesi Etik Komisyonu'nun 21.09.2021 tarih ve 14 sayılı toplantısında alınmıştır. Mevcut araştırma süresince "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" çerçevesinde hareket edilmiştir."

Bulgular

Tablo 2

Boş Zaman Yönetimi Ölçeği İle Cinsiyet Değişkeni Arasındaki Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

		N=(383)					
		Cinsiyet	n	$\bar{x}$	s	t	p
Boş Zaman Yönetimi	Erkek	208	3,80	0,66	1,431	0,153	
	Kadın	175	3,71	0,64			
Amaç belirleme ve yöntem	Erkek	208	3,80	0,96	2,367	0,018*	
	Kadın	175	3,57	0,93			

	N=(383)				t	p
	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	s		
Değerlendirme	Erkek	208	3,85	0,86	1,293	0,197
	Kadın	175	3,74	0,89		
Boş zaman tutumu	Erkek	208	4,16	0,90	0,647	0,518
	Kadın	175	4,10	0,95		
Programlama	Erkek	208	3,40	1,21	-1,373	0,171
	Kadın	175	3,56	0,99		

p<0.05

Spor yöneticiliği öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre boş zaman yönetiminin incelendiği Tablo 2’de BZY’nin cinsiyete göre farklılaştığı görülmektedir. Buna göre BZY alt boyutlarından olan amaç belirleme ve yöntem alt boyutu ile cinsiyet arasındaki anlamlı farklılıkta erkeklerin, kadınlara oranla daha yüksek puanlar ortaya koyduğu görülmektedir (t=2,367; p<0,018). BZY alt boyutlarından olan programlama alt boyutunda ise kadınların, erkeklere oranla daha yüksek puanlar ortaya koyduğu görülmektedir (t=-1,373; p<0,171).

Tablo 3

Gelecek Zaman Algısı Ölçekleri İle Cinsiyet Değişkeni Arasındaki Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

	N=(383)				t	p
	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	s		
Gelecek Zaman Algısı	Erkek	208	3,51	0,48	-1,756	0,080
	Kadın	175	3,60	0,40		
Bağlılık	Erkek	208	3,85	0,85	-2,374	0,018*
	Kadın	175	4,05	0,73		
Değer	Erkek	208	3,41	0,70	1,276	0,203
	Kadın	175	3,32	0,66		
Hız	Erkek	208	3,19	1,05	-1,871	0,062
	Kadın	175	3,39	1,10		
Genişlik	Erkek	208	3,05	0,84	0,353	0,725
	Kadın	175	3,02	0,70		

p<0.05

Cinsiyet değişkenine göre gelecek zaman algılarının incelendiği Tablo 3’te gelecek zaman algısının cinsiyete göre farklılaştığı görülmektedir. GZA ölçeği alt boyutlarından bağlılık alt boyutu (t=-2,374; p<0,018) ve hız alt boyutu (t=-1,871; p< 0,062) ile cinsiyet değişkeni arasındaki istatistiksel olarak anlamlı farklılıkta kadın katılımcıların daha yüksek bağlılık düzeyi sergiledikleri görülmektedir.

Tablo 4

Boş Zaman Yönetimi Ölçeği İle Sınıf Değişkeni Arasındaki Tek Yönlü Varyans Analizi ANOVA Testi Sonuçları

	N=(383)				F	p	Tukey
	Sınıf	n	$\bar{x}$	s			
Boş Zaman Yönetimi	1. sınıf	79	3,62	0,65	3,758	0,011*	1<4
	2.sınıf	91	3,68	0,66			
	3. sınıf	42	3,69	0,70			
	4. sınıf	171	3,88	0,62			
	Toplam	383	3,76	0,65			
	1. sınıf	79	3,60	1,01			
2.sınıf	91	3,58	0,94				

Amaç Belirleme ve Yöntem	3. sınıf	42	3,61	1,00	1,609	0,187	
	4. sınıf	171	3,81	0,91			
	Toplam	383	3,69	0,95			
Değerlendirme	1. sınıf	79	3,69	0,94	1,917	1,126	
	2.sınıf	91	3,79	0,89			
	3. sınıf	42	3,60	0,86			
	4. sınıf	171	3,90	0,83			
	Toplam	383	3,80	0,87			
Boş zaman tutumu	1. sınıf	79	3,81	1,05	5,239	0,001*	1<3 1<4
	2.sınıf	91	4,08	0,94			
	3. sınıf	42	4,23	0,95			
	4. sınıf	171	4,29	0,80			
	Toplam	383	4,14	0,92			
Programlama	1. sınıf	79	3,39	1,00	1,044	0,373	
	2.sınıf	91	3,38	1,05			
	3. sınıf	42	3,40	1,15			
	4. sınıf	171	3,59	1,18			
	Toplam	383	3,48	1,11			

p<0.05

Katılımcıların sınıf değişkeni ile BZY ve GZA ölçekleri arasındaki ANOVA testi bulguları incelendiğinde BZY ölçeği toplam puanlarında ($F=3,758; p<0,011$) ve BZY ölçeği alt boyutlarından boş zaman tutumu alt boyutu ($F=5,239; p<0,001$) ile sınıf değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır. Yapılan Post Hoc testleri 1. Sınıf, 2. Sınıf, 3. Sınıf ve 4. Sınıf grupları arasında anlamlı farklılıklar belirlenmiştir. Tüm anlamlı farklılıkların 4. sınıf öğrencilerinin boş zaman yönetimi diğer sınıflar göre daha olumlu olduğunu göstermektedir. Bulgular 1. Sınıfların ise daha düşük boş zaman yönetimi düzeyi sergiledikleri yönündedir. Dolayısıyla sınıf düzeyi arttıkça boş zaman yönetiminin olumlu gelişim gösterdiği söylenebilir.

Tablo 5

Gelecek Zaman Algısı Ölçeği İle Sınıf Değişkeni Arasındaki Tek Yönlü Varyans Analizi ANOVA Testi Sonuçları

		N=(383)						
	Sınıf	n	$\bar{x}$	s	F	p	Tukey	
Gelecek Zaman Algısı	1. sınıf	79	3,59	0,49	1,665	0,174		
	2.sınıf	91	3,46	0,43				
	3. sınıf	42	3,55	0,36				
	4. sınıf	171	3,58	0,45				
	Toplam	383	3,55	0,45				
Bağlılık	1. sınıf	79	4,00	0,85	1,160	0,325		
	2.sınıf	91	3,81	0,82				
	3. sınıf	42	3,93	0,72				
	4. sınıf	171	3,98	0,79				
	Toplam	383	3,94	0,80				
Değer	1. sınıf	79	3,35	0,66	0,770	0,511		
	2.sınıf	91	3,29	0,59				
	3. sınıf	42	3,37	0,60				
	4. sınıf	171	3,42	0,75				
	Toplam	383	3,37	0,68				
Hız	1. sınıf	79	3,29	1,08	0,813	0,487		
	2.sınıf	91	3,17	0,99				
	3. sınıf	42	3,16	1,10				

		4. sınıf	171	3,36	1,12		
		Toplam	383	3,28	1,08		
Genişlik	1. sınıf	79	3,09	0,70			
	2.sınıf	91	3,05	0,74			
	3. sınıf	42	3,10	0,62	0,467	0,705	
	4. sınıf	171	2,99	0,86			
	Toplam	383	3,04	0,78			

p<0.05

Gelecek zaman algısı ölçeği ile sınıf değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık belirlenmemiştir.

Tablo 6

Boş Zaman Yönetimi Ölçeği İle Akademik Başarı Değişkeni Arasındaki Tek Yönlü Varyans Analizi ANOVA Testi Sonuçları

		N=(383)				F	p	Tukey
	Ortalama	n	$\bar{x}$	s				
Boş Zaman Yönetimi	2.01-2.50 ¹	53	3,55	0,54	7,096	0,000*	1<2<3<4	
	2.51-3.00 ²	116	3,61	0,73				
	3.01-3.50 ³	174	3,87	0,60				
	3.51-4.00 ⁴	40	3,97	0,62				
	Toplam	383	3,76	0,65				
Amaç Belirleme ve Yöntem	2.01-2.50 ¹	53	3,45	0,92	6,595	0,000*	1<2<3<4	
	2.51-3.00 ²	116	3,46	1,04				
	3.01-3.50 ³	174	3,86	0,86				
	3.51-4.00 ⁴	40	3,96	0,94				
	Toplam	383	3,69	0,95				
Değerlendirme	2.01-2.50 ¹	53	3,66	0,87	4,889	0,002*	2<1<3<4	
	2.51-3.00 ²	116	3,60	0,96				
	3.01-3.50 ³	174	3,91	0,80				
	3.51-4.00 ⁴	40	4,10	0,80				
	Toplam	383	3,80	0,87				
Boş zaman tutumu	2.01-2.50	53	4,05	0,90	0,553	0,646		
	2.51-3.00	116	4,08	0,96				
	3.01-3.50	174	4,18	0,94				
	3.51-4.00	40	4,24	0,76				
	Toplam	383	4,14	0,92				
Programlama	2.01-2.50	53	3,16	1,01	1,044	0,132		
	2.51-3.00	116	3,45	1,15				
	3.01-3.50	174	3,56	1,11				
	3.51-4.00	40	3,59	1,09				
	Toplam	383	3,48	1,11				

p<0.05

Spor yöneticiliği öğrencilerinin akademik ortalamaları ve dolayısıyla akademik başarıları ile BZY ölçeği arasındaki ANOVA testi sonuçlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar belirlenmiştir. Buna göre; BZY toplam puanları (F= 7,096; p<0,000), amaç belirleme ve yöntem (F=6,595; p<0,000) ve değerlendirme (F= 4,889; p<0,002) alt boyutlarında ortaya çıkan anlamlı farklılıklara yönelik grup içi farklılıklar post hoc analizleriyle test edilmiştir. Analizler grup içi farklılıkların tüm gruplar arasında olduğunu gösterirken, en düşük ortalamaya sahip öğrencilerin boş

zaman yönetimlerinin en yüksek ortalamaya sahip öğrencilere oranla daha düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 7

Gelecek Zaman Algısı Ölçeği İle Akademik Başarı Değişkeni Arasındaki Tek Yönlü Varyans Analizi ANOVA Testi Sonuçları

		N=(383)							
	Ortalama	n	$\bar{x}$	s	F	p	Tukey		
Gelecek Zaman Algısı	2.01-2.50 ¹	53	3,42	0,48	6,680	0,000*	1<2<3<4		
	2.51-3.00 ²	116	3,45	0,43					
	3.01-3.50 ³	174	3,64	0,43					
	3.51-4.00 ⁴	40	3,66	0,43					
	Toplam	383	3,55	0,45					
Bağlılık	2.01-2.50 ¹	53	3,67	0,83	5,981	0,001*	1<2<4<3		
	2.51-3.00 ²	116	3,78	0,83					
	3.01-3.50 ³	174	4,09	0,76					
	3.51-4.00 ⁴	40	4,07	0,74					
	Toplam	383	3,94	0,80					
Değer	2.01-2.50	53	3,31	0,60	0,674	0,569			
	2.51-3.00	116	3,33	0,61					
	3.01-3.50	174	3,39	0,77					
	3.51-4.00	40	3,48	0,58					
	Toplam	383	3,37	0,68					
Hız	2.01-2.50 ¹	53	2,96	1,02	6,154	0,000*	1<2<3<4		
	2.51-3.00 ²	116	3,05	1,06					
	3.01-3.50 ³	174	3,47	1,09					
	3.51-4.00 ⁴	40	3,54	0,97					
	Toplam	383	3,28	1,08					
Genişlik	2.01-2.50	53	3,22	0,72	1,214	0,304			
	2.51-3.00	116	3,05	0,76					
	3.01-3.50	174	2,99	0,80					
	3.51-4.00	40	2,98	0,81					
	Toplam	383	3,04	0,78					

p<0.05

Gelecek zaman algısı ve akademik ortalama değişkeni arasındaki anlamlı farklılıklar toplam puanlarda (F=6,680;p<0,000), bağlılık alt boyutunda (F=5,981; p<0,001)ve hız alt boyutunda (F=6,154;p<0,000) ortaya çıkmaktadır. BZY ölçeğinde yer alan sonuçlarla benzer şekilde grup içi farklılıklar tüm gruplar arasındadır ve akademik başarı düzeyi arttıkça gelecek zaman algısında da paralel olarak olumlu görünüm sağlandığı söylenebilir.

Tablo 8

Boş Zaman Yönetimi ve Gelecek Zaman Algısı Ölçekleri Arasındaki Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

Boş Zaman Yönetimi	1							
Amaç Belirleme ve Yöntem	.872**	1						
Değerlendirme	.797**	.729**	1					
Boş Zaman Tutumu	.545**	.283**	.362**	1				
Programlama	.374**	.051	.015	.006	1			
Gelecek Zaman Algısı	.310**	.206**	.171**	.154**	.299**	1		
Bağlılık	.328**	.161**	.145**	.157**	.447**	.834**	1	
Hız	.056	.092	.097	.016	-.082**	.516**	.056	1

Değer	.314**	.212**	.171	.072	.367**	.519**	.574**	-.118**	1
Genişlik	-.173**	-.044**	-.087**	.015	-.379**	-.004**	-.416**	.342**	-.483**

p<0,05*; p<0,01*

Boş zaman yönetimi ve gelecek zaman algısı ölçekleri arasındaki ilişkinin belirlendiği Tablo 8 incelendiğinde toplam GZA ve BZY puanları arasında pozitif yönlü zayıf düzeyde ilişki olduğu ($r=.310$) görülmektedir. Amaç belirleme ve yöntem, değerlendirme, boş zaman tutumu ve programlama alt boyutları ile GZA arasında pozitif yönlü zayıf düzeyde ilişki olduğu ($r=.206$; $r=.171$; $r=.154$; $r=.299$) belirlenmiştir. GZA ölçeğinin Genişlik alt boyutunda ise BZY toplam puan, amaç belirleme ve yöntem, değerlendirme, programlama, GZA toplam, bağlılık ve değer alt boyutlarında negatif yönlü orta düzey ilişki tespit edilmiştir.

Tablo 9

Boş Zaman Yönetimi ve Gelecek Zaman Algısı Ölçekleri Arasındaki Çoklu Regresyon Analizi Sonuçları

	B	Std. Error	β	t	p	Zero-order r	Partial r
Constant	2,638	,136		19,44	,000		
Amaç belirleme ve yöntem	,069	,033	,146	2,080	,038*	,206	,106
Değerlendirme	,012	,037	,023	0,321	,749	,171	,016
Boş zaman tutumu	,050	,025	,103	2,014	,045	,154	,103
Programlama	,118	,019	,290	6,061	,000*	,299	,298

R=0,370
R²= 0,137
F_(14,944)=0,000 p<0,001

Bağımlı değişken: Gelecek zaman algısı

Gelecek zaman algısının boş zaman yönetimi üzerindeki etkisinin belirlendiği çoklu regresyon analizi bulguları incelendiğinde gelecek zaman algısının amaç belirleme ve yöntem alt boyutu ($\beta = 0,069$, $t = 2,080$; $p < 0,05$) ile programlama alt boyutunu ($\beta = 0,118$, $t = 6,061$; $p < 0,01$) anlamlı biçimde yordadığı belirlenmiştir. Elde edilen bulguya göre gelecek zaman algısının boş zaman yönetimini açıklamada etkili olduğu değerlendirilmektedir. Buna göre; 4 değişken üzerinden toplam varyansın %14 açıklandığı belirlenmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Araştırmada spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin gelecek zaman algılarının boş zaman yönetimine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda yapılan istatistiksel analizler sonucunda bazı değişkenlere bağlı gruplar arası anlamlı farklılıklar ve anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Araştırmanın bu bölümünde elde edilen sonuçlar tartışılmış olup, bu sonuçlara ilişkin sunulan önerilere yer verilmiştir.

Üniversite öğrencileri üzerine yapılan pek çok araştırmanın, boş zaman yönetimlerine hâkim olduklarını işaret ettiği düşünülürken, bir takım çalışmanın sonucunda ise boş zaman yönetimi konusunda yeterli bilgi sahibi olmadıkları ya da pasif faaliyetlere dâhil oldukları düşünülmektedir (Demir ve Alpulu, 2020). Literatürdeki çalışmaların çeşitliliği kadar elde edilen sonuçların da çeşitliliği gelecek zaman algısı değişkenini konu edinen araştırmalarda da mevcuttur. Spor bilimleri alanında eğitim alan üniversite öğrencilerinin örneklemi oluşturduğu bazı çalışmaların sonucunda, bahsi geçen öğrencilerin gelecek zaman algılarının yüksek olduğu kadar düşük olduğu verilerle karşılaşmak da mümkündür (Demirel ve diğerleri, 2016; Yıldız, Çelik ve diğerleri, 2015; Şekerci ve Kırtepe, 2020). Bu hususta araştırmanın bu bölümünde elde edilen bulguların konu ile ilgili literatürde yer alan çeşitli araştırmalar ışığında tartışılmasına yer verilmiştir.

Araştırma grubunun cinsiyet değişkenine göre boş zaman yönetiminin incelendiği verilerde cinsiyet değişkenine ilişkin farklılık tespit edilmiştir. Buna göre BZY ölçeğinin alt boyutlarından olan amaç belirleme ve yöntem alt boyutunda erkek katılımcıların ortalama puanları kadınlara oranla daha yüksek olarak bulunmuştur. BZY alt boyutlarından olan programlama alt boyutunda ise kadınların, erkeklere oranla daha yüksek puanlar ortaya koyduğu tespit edilmiştir. BZY ölçeğinin BZY ve cinsiyet değişkenleri konu alınarak Yaşartürk, Akyüz ve Karataş'ın (2018) BESYO öğrencilerini örneklem aldığı araştırma da amaç belirleme ve yöntem alt boyutunda erkek katılımcıların lehine sonuçlanmıştır. Ancak Çuhadar, Demirel, Er ve Serdar'ın, (2019) araştırma sonuçları, öğrencilerin BZY ölçeğinin hiçbir alt boyunda cinsiyet değişkenine ilişkin farklılaşma olmadığını işaret etmektedir. Aynı zamanda Çakır'ın (2017) üniversite öğrencilerinin BZY çeşitli demografik değişkenlerle değerlendirdiği araştırma sonucunda, cinsiyet değişkeni bakımında anlamlı farklılığa ulaşılmamıştır. Bir diğer araştırma sonucu ise spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin boş zaman yönetimlerine ilişkin verilerin kadın katılımcıların lehine olduğu yönündedir (Yılmaz, 2018). Nitekim bu hususta çeşitli etkenlerin olduğunu ifade eden Aitchison (2005), özellikle kadınların spor ve boş zaman yönetimi deneyimlerinin hem yapısal hem de kültürel faktörler tarafından şekillendirildiğini vurgulamıştır. Tüm bu verilere dayanarak literatürde taranan kaynaklardaki bulgular incelendiğinde bu iki değişken arasında yordayıcılığı test eden bir bulguya rastlanmamıştır. Sonuç olarak, cinsiyet değişkeninin tümüyle BZY konusunda yordayıcı bir değişken olmadığı düşünülmektedir.

Cinsiyet değişkenine ilişkin katılımcıların gelecek zaman algıları incelendiğinde GZA ölçeğinin alt boyutlarından bağlılık ve hız alt boyutunda anlamlı farklılığa ulaşılmıştır ve bu fark kadın katılımcıların erkeklere oranla daha yüksek bağlılık düzeyine sahip olmalarından kaynaklanmaktadır. GZA ölçeği alt boyutlarından ve hız alt boyutu cinsiyet değişkeni arasındaki istatistiksel olarak anlamlı farklılıkta kadın katılımcıların daha yüksek bağlılık düzeyi sergilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Konu ile ilgili literatürde bu değişkene bağlı farklı araştırma sonuçları mevcuttur. Demirel ve diğerlerinin (2016) beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerine yönelik bir çalışmasının sonucunda katılımcıların cinsiyet değişkenine ilişkin GZA ölçeğinin “genişlik” alt boyutunda kadınların lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Ancak Yıldız ve diğerlerinin (2020) spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin gelecek zaman algı düzeylerini incelediği çalışmada aynı ölçeğin “hız” alt boyutunda erkek katılımcıların lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarının çeşitliliğinin bireysel farklılıklardan kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Nitekim zaman algısının kültürel öğelerden ve kişilik profillerinden de etkilenebileceği belirtilmektedir (Kurtipek ve diğerleri, 2016). Bu bağlamda Shirai ve Beresneviciene'nin (2005) farklı ülkelerden bireylerle çalıştığı araştırma sonucunda cinsiyetin GZA konusunda bir yordayıcılığının olmadığı ve toplumsal olarak bu normların değişkenlik göstereceği sonucunu ortaya koymuştur. Örneğin; bahsi geçen çalışmada Japonların kısa vadeli ve günlük hedefler oluşturma eğilimine sahip oldukları bir kültürden gelmelerinden kaynaklı olarak Japon genç bireylerin hedef oluşturma eğiliminin Belçikalı ve Litvanyalı gençlere kıyasla daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Katılımcıların sınıf değişkenine ilişkin BZY ölçeği alt boyutlarından hem BZY toplam puanlarda hem de boş zaman tutumu alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Tüm anlamlı farklılıkların 4. sınıf öğrencilerinin boş zaman yönetiminin diğer sınıflara kıyasla daha yüksek olduğunu göstermektedir. Bulgular 1. Sınıfların ise daha düşük boş zaman yönetimi düzeyi sergiledikleri yönündedir. Dolayısıyla sınıf düzeyi arttıkça boş zaman yönetiminin olumlu gelişim gösterdiği söylenebilir. Küçükesmen, Şimşek ve Türkoğlu'nun (2020) üniversite öğrencilerinin BZY araştırdıkları çalışmanın sınıf değişkenine bağlı verilerinde anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Fakat ortalama puanlar sınıf düzeyi ile BZY arasında pozitif yönde bir ilişki olduğunu işaret etmektedir. Baycan'a (2020) göre sınıf düzeyinin artışı ile zaman yönetiminin farklılaşmasının nedeni bireysel farklılıklardan kaynaklanmaktadır. Araştırmacı aynı zamanda bu bireysel farklılıkların en önemlisinin bir spor branşı ile ilgilenme ve öğrenim görülen çevrenin rekreatif etkinlik alanlarını ve fırsatlarını keşfedip adapte olma ile de ilişkili olduğunu ifade etmiştir. Duran, Güler ve Çavuşoğlu (2020) da bu değişkenin gruplararası farklılığa neden olduğu ve spora yoğun katılımın BZY üzerinde etkili bir unsur olduğu vurgusunu yapmışlardır.

Katılımcıların sınıf değişkenine ilişkin gelecek zaman algıları incelendiğinde GZA ölçeğinin alt boyutlarından hiçbirinde anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Araştırma sonuçlarımızla paralellik gösteren bir çalışma sonucunda da beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin gelecek zaman algıları sınıf düzeyi değişkenine ilişkin hiçbir istatistiki farklılık göstermemiştir (Aksoy, 2021). Üniversite öğrencilerinin gelecek zaman algılarını araştıran başka bir çalışma da yine benzer sonuçlar elde ederek sınıf düzeyi ve öğrenim türü (normal/ikinci öğretim) gibi eğitim odaklı değişkenlerde

anlamli farklıliğın bulunmadığını ifade etmiştir (Aktaş, 2021). Elde edilen araştırma sonuçlarına dayanarak sınıf düzeyinin üniversite öğrencilerinde gruplar arası bir farka sebep olmadığı düşünölmektedir.

Spor yöneticiliği öğrencilerinin akademik ortalamalarına ve dolayısıyla akademik başarılarına ilişkin BZY ölçeği alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamli farklılıklar belirlenmiştir. Buna göre; BZY toplam puanları, amaç belirleme ve yöntem ve değerlendirme alt boyutlarında anlamli farklılıklara rastlanmıştır. Analizler grup içi farklılıkların tüm gruplar arasında olduğunu gösterirken, en düşük ortalamaya sahip öğrencilerin boş zaman yönetimlerinin en yüksek ortalamaya sahip öğrencilere oranla daha düşük olduğu görölmektedir. Araştırma sonuçlarımıza paralellik gösteren Yıldız ve Tanrıverdi'nin (2018) çalışma sonuçları, öğrencilerin genel akademik not ortalamalarının artışı ile boş zaman yönetiminin ilişkili olduğunu göstermektedir. Köse ve Uzun-Dönmez'in (2019) üniversite öğrencilerinin günlük zaman yönetimlerini araştırdıkları çalışmanın sonucunda da kişinin akademik not ortalaması/başarısı bakımından zaman yönetimine ilişkin alt boyutlarda anlamli olmamakla birlikte en yüksek ortalamaya sahip olan grup "3,51-4,00" arası ortalamaya sahip olan gruptur. Spor yöneticiliği bölümü öğrencileri özelinde araştırma yapan Yılmaz, Yoncalık ve Bektaş'ın (2010) bulguları boş zaman yönetimi ile öğrencilerin akademik not ortalaması/başarısı arasında korelasyon olduğunu işaret etmektedir. Tüm bu veriler göz önünde bulundurularak öğrencilerin akademik not ortalamalarının yüksek oluşu ile doğru zaman yönetiminin ilişik konular olduğu düşünölmektedir. Aynı zamanda, araştırma sonuçlarımızla paralellik gösteren Hartman, Barcelona, Trauntvein ve Hall, (2020) bulguları öğrencilerin boş zaman yönetimlerinin akademik başarı ile ilişkili olduğunu ve ilişkiyi kurma adına fiziksel aktivitelere düzenli katılımın destekleyici bir unsur olduğunu ifade etmişlerdir.

Spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin gelecek zaman algıları akademik ortalama değişkenine ilişkin incelendiğinde anlamli farklılıklar toplam puanlarda, bağlılık alt boyutu ve hız alt boyutunda tespit edilmiştir. Bu bağlamda araştırma grubunda yer alan spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinden akademik not ortalaması 3.51-4.00 arası olan grubun hem gelecekteki hem de yakın zamanlı hedeflerine bağlılığının yüksek olduğu ve bu zaman dilimindeki hızın akışına ilişkin algılarının yüksek olduğu söylenebilir. Dursun, Özkan ve Körler-Başkaya, (2019) araştırma sonuçları çalışmamızı destekler niteliktedir. Bu sonuçlar, öğrencilerin akademik not ortalamalarının yüksek oluşu ile birlikte gelecek algılarının da yüksek olduğunu ifade etmektedir. GZA ve akademik başarı konulu araştırma sonuçları yalnızca yerli literatürde değil aynı zaman yabancı kaynaklarda da benzerlik göstermektedir. Nuttin ve Lens'in (1985) bu konudaki araştırma sonuçları, uzak zaman algısına sahip olan kişilerin hedeflerini elde etme süreçlerinde, tükenmişlik, boş verme, motivasyon kaybı gibi sorunlarla karşılaşmadığı yönündedir. Buna bağlı olarak da akademik başarısı yüksek

kişilerin kendileri için belirledikleri uzak hedeflerin beraberinde akademik başarılarının da yüksek olduğunu söylemek mümkündür.

BZY ve GZA ölçekleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yapılan korelasyon analizi sonucunda toplam GZA ve BZY puanları arasında pozitif yönlü zayıf düzeyde ilişki olduğu görülmektedir. Amaç belirleme ve yöntem, değerlendirme, boş zaman tutumu ve programlama alt boyutları ile GZA arasında pozitif yönlü zayıf düzeyde ilişki olduğu belirlenmiştir. GZA ölçeğinin Genişlik alt boyutunda ise BZY toplam puan, amaç belirleme ve yöntem, değerlendirme, programlama, GZA toplam, bağlılık ve değer alt boyutlarında negatif yönlü orta düzey ilişki tespit edilmiştir. Bu verilere istinaden konu ile ilgili literatür incelendiğinde, araştırmamızda kullanılan BZY ve GZA ölçeklerinin birlikte kullanıldığı bir araştırmaya rastlanmamıştır. Ancak ölçeklere ilişkin yapılan korelasyon analizi sonuçları incelendiğinde bulgularımızla paralellik gösteren çalışmalar bulunmaktadır. Bunlardan birisi Yıldız ve Tanrıverdi'nin (2018) üniversite öğrencilerinin BZY araştırdığı çalışmadır. Bahsi geçen bu araştırma sonucunda BZY ölçeğinin amaç belirleme ve yöntem, değerlendirme, programlama alt boyutları arasında pozitif yönlü düşük düzeyde ilişki tespit edilmiştir. Baykut-Öteleş (2018) ise amaç belirleme ve yöntem ve programlama alt boyutları arasında negatif yönlü düşük düzeyli ilişki tespit etmiştir.

Araştırmanın istatistiki açıdan ilişki bulunan diğer verileri ise alt boyutlar arasında pozitif yönlü anlamlı ilişkilerin varlığını işaret etmektedir. Çuhadar (2020) da üniversite öğrencilerinin BZY ölçeği alt boyutları arasında pozitif yönlü ilişki olduğunu tespit etmiştir. GZA konulu bazı araştırma sonuçları da ölçeğin alt boyutları arasında istatistiki açıdan anlamlı ilişki olduğunu belirtmektedir. Bu hususta araştırma sonuçlarımızla birebir örtüşen Kaya'nın (2014) üniversite öğrencilerinin GZA araştırdığı çalışmanın sonucunda, genişlik alt boyutuna bağlı negatif yönlü, diğer alt boyutlara bağlı olarak da pozitif yönlü ilişkiler tespit edilmiştir. Harmandar-Demirel, Serdar ve Demirel'in (2020) araştırmaları sonucunda, GZA ölçeğinin alt boyutları arasında pozitif yönlü ilişki olduğu tespit edilmiştir. Çetin'in (2021) üniversite öğrencilerinin GZA araştırdığı çalışmanın sonucunda da tüm alt boyutlar arasında anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen bağımlı ve bağımsız değişkenin ele alındığı ortak bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ancak hem BZY yönetimini hem de gelecek zaman ile ilgili değişkenleri kapsayan Çuhadar ve diğerlerinin (2019) araştırma sonuçları, öğrencilerin BZY ölçeğinin amaç belirleme ve yöntem, değerlendirme, boş zaman tutumu ve programlama alt boyutları ile kişilerin gelecek beklentileri arasında pozitif yönlü ilişki olduğunu işaret etmektedir. Tüm bu yerli kaynaklara ek olarak Codina ve Pestana'nın (2019) boş zamana adanma ve zaman perspektifi konulu araştırmalarının sonuçları, üniversite öğrencilerinin etkili boş zaman yönetimi ile geleceklerini şekillendirmelerinin ve geleceğe yönelik zaman algılarının olumlu yönde etkilendiğini ifade

etmektedir. Dahası, García ve Ruiz (2015) de bu verileri destekleyerek boş zaman yönetimi ile gelecek zaman algısı arasında ilişkinin varlığını araştırma sonuçları ile ifade etmektedir. Bu ilişkiyi Başar Sarıipek'in (2016) de ifade ettiği gibi; sistemli bir boş zaman yönetiminin kişinin gelecek zaman algısı üzerinde olumlu etkiler uyandıracığı görüşü ile açıklamak mümkündür. Nitekim bireyin öz disiplin ve denetimi ile kişinin daha pragmatik boş zaman yönetimi sağlayacağı ve buna bağlı olarak geleceğe ilişkin görüşlerinin de olumlu yönde şekilleneceği düşünceleri desteklenmektedir.

Spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin gelecek zaman algılarının boş zaman yönetimlerine etkisinin ve ilişkisinin incelenmesi üzere pearson korelasyon analizine ek olarak regresyon analizinden faydalanılmıştır. Gelecek zaman algısının boş zaman yönetimi üzerindeki etkisinin belirlendiği çoklu regresyon analizi bulguları incelendiğinde gelecek zaman algısının amaç belirleme ve yöntem alt boyutu ile programlama alt boyutunu anlamlı biçimde yordadığı tespit edilmiştir. Arslan'ın (2013) bu husustaki araştırma sonuçları, etkin biçimde değerlendirilen boş zaman yönetiminin kişilerin geleceğini planlamada ve programlamada aktif rol oynadığı yönündedir. İlhan'a (2012) göre boş zamanın yönetimi üniversite öğrencilerinin yaşam kalitelerini etkileyen bir unsurdur. Gao, Gan, Whittal ve Lippke (2020) ise üniversite öğrencilerini örneklem aldıkları araştırmalarında bu konuyu COVID-19 pandemi sürecini örnek vererek açıklamıştır. Araştırmacılar, üniversite öğrencilerinin pandemi sürecinde boş zaman yönetimini etkili kullanamamanın internet bağımlılığı gibi olumsuz durumlara neden olduğunu ve bu duruma bağlı olarak geleceğe ilişkin algılarının olumsuz yönde etkilediğini ifade etmişlerdir. Sonuç olarak, kişinin boş zaman yönetiminin gelecek zaman algısının yordayıcısı olduğu düşünülmektedir. Nurmi'nin (1991) de dediği gibi "beklenti karar almak için en güçlü motivasyondur".

Sonuç olarak, araştırmaya ilişkin yer verilen değişkenlere göre elde edilen bulgular ile konu ile konu ile ilgili literatürde yer alan araştırma sonuçlarının tartışılması neticesinde cinsiyet değişkeninin tümüyle BZY ve GZA konusunda yordayıcı bir değişken olmadığı ve toplumsal olarak bu normların değişkenlik gösterebileceği tespit edilmiştir. BZY ve GZA'nın sınıf değişkeni açısından irdelenmesi neticesinde de araştırma sonuçlarına dayanarak sınıf düzeyinin üniversite öğrencilerinde gruplar arası bir farka sebep olmadığı anlaşılmıştır. Ancak, BZY ve GZA akademik başarı bazında incelendiğinde not ortalaması yüksek olan kişilerin gelecek zaman algılarının yüksek oluşuna ek boş zaman yönetimi hususunda da diğer gruplara kıyasla daha başarılı oldukları görülmüştür. Çalışmada elde edilen sonuçlar, araştırmamızın ana problem cümlesine yanıt niteliğindedir ve bu verilere göre; spor yöneticisi adaylarının boş zaman yönetimleri ile gelecek zaman algıları arasında pozitif yönde bir etki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Başka bir ifadeyle spor yöneticisi adaylarının etkili boş zaman yönetimleri ile geleceğe ilişkin zaman algıları paralellik göstermektedir. Tüm bu elde edilen verilerin

neticesinde konu ile ilgili kişi, kurum ve kuruluşlara ilişkin yapılan önerilere aşağıda maddeler halinde değinilmiştir.

Öneriler

- Spor Yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin GZA'larını geliştirmek amacıyla, hedef belirlemenin ve bu hedefe yönelik çalışmanın önemi konusunda konferans veya paneller düzenlenmesi, yine bu konuda drama çalışmalarının yapılması, öğrencilerin akademik başarılarını arttırmalarına yardımcı olabilir,
- Gençlik Spor Bakanlığı veya Yerel yönetimler üniversitelerin spor yöneticiliği bölümü öğrencileri ile ortak bir proje yürüterek boş zamanlarını etkin ve verimli bir şekilde değerlendirerek gerek kişisel gelişimlerine gerekse toplumsal kalkınmaya fayda sağlayabilir,
- Cinsiyetler arasındaki BZY ve GZA algısına ilişkin farkların tespitinin yapılabilmesi için kişilerin bu iki değişkene verdikleri yanıtlara ek görüşlerinin alındığı karma metot araştırmaların yapılması,
- Spor Yöneticiliği bölümü öğrencilerine kendilerini emellerine ulaştırmaktan alıkoyacak çevresel çeldiricilerin üstesinden gelme yolları konusunda bilgilendirici toplantılar düzenlenmesi, öğrencilerin akademik başarılarını artırmasına fayda sağlayabilir,
- Ülkemizin gelecekte sportif anlamda gelişmesinde etkin rol oynayacak olan spor yöneticisi adaylarına daha fazla istihdam alanı yaratılması,
- Gelecek araştırmalarda daha geniş kapsamlı örneklem grupları ve farklı değişkenlerle bu çalışmaların yinelenmesi önerilmektedir.

Etik Kurul İzin Bilgileri

Etik değerlendirme kurulu: Gazi Üniversitesi Etik Komisyonu

Etik değerlendirme belgesinin tarihi: 21/09/2021

Etik değerlendirme belgesinin sayı numarası: E-14574941-302.08.01-198707

Araştırmacıların Katkı Oranları Beyanı

Araştırmanın tüm aşamalarında iki yazar da eşit katkıda bulunmuştur.

Çatışma Beyanı

Yazarların araştırma ile ilgili bir çatışma beyanı bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Aitchison, C. C. (2005). Feminist and gender research in sport and leisure management: Understanding the social-cultural nexus of gender-power relations. *Journal of Sport Management*, 19(4), 422-441.
- Akgül, B. M., ve Karaküçük, S. (2015). Boş zaman yönetimi ölçeği: Geçerlik- güvenilirlik çalışması. *International Journal of Human Sciences*, 12(2), 1867-1880.
- Aksoy, B. (2021). *Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarında gelecek zaman algısı ve tükenmişlik düzeylerinin incelenmesinde Bursa Uludağ üniversitesi örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa, 45.
- Aktaş, H. (2021). İlahiyat fakültesi öğrencilerinin gelecek zaman algısı ile akademik erteleme davranışı arasındaki ilişki: Gümüşhane Üniversitesi örneği. *Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 10(20), 271-299.
- Arslan, S. (2013). *Serbest zaman-rekreasyon ve serbest zaman eğitimi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık, 145-149.
- Avcı, S., ve Erden, M. (2009). Gelecek zaman algısı ölçeği'nin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(37), 1-4.
- Ayyıldız Durhan, T., Kurtipek, S., ve Güngör, N. B. (2021). Leisure Education as A Predictor of Personal Growth Initiative. *International Online Journal of Educational Sciences*, 13(5).
- Başar-Sarıpek, D. (2016). Zaman baskısı altında çalışma ve boş zaman algısı. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 14(4), 112-127.
- Baycan, D. Y. (2020). *Üniversite öğrencilerinin serbest zaman doyum ve sağlık algısı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bartın, 53.
- Baykut-Öteleş, Ş. (2018). Üniversite öğrencilerinin zaman kullanma becerilerinin akademik performans üzerine etkisi: Sakarya Üniversitesi örneği. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 5(8), 12-21.
- Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı İstatistik, Araştırma Deseni, SPSS Uygulamaları ve Yorum*, Pegem Akademi, 11. Baskı, Ankara
- Codina, N., ve Pestana, J. V. (2019). Time matters differently in leisure experience for men and women: Leisure dedication and time perspective. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(14), 2513.
- Cronbach, L.J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16, 297- 334.
- Çakır, V. O. (2017). Üniversite öğrencilerin serbest zaman doyum düzeyleri ile serbest zaman yönetimleri arasındaki ilişki. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(3), 17-27.
- Çelik, O. B., İlhan, E. L., ve Esentürk O.K. (2015). Investigation of time management skills of college students who play sports and don't play sports. *Ovidius University Annals, Series Physical Education and Sport/Science, Movement and Health*, 15(2 S1), 602
- Çetin, F. (2021). *Üniversite öğrencilerinin gelecek zaman algıları ile kişilik özellikleri ve belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya, 22.
- Çeyiz, S., ve Özbek, O. (2014). Küreselleşme ve spor etkileşimi. *International Journal of Sport Culture and Science*, 2(Special Issue 1), 487-495.
- Çuhadar, A. (2020). *Sosyal medya kullanımı ve boş zaman yönetimi ilişkisinin incelenmesi: Üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karaman, 66-72.
- Çuhadar, A., Demirel, M., Er, Y., ve Serdar, E. (2019). Lise öğrencilerinde boş zaman yönetimi ve gelecek beklentisi ilişkisi. *Journal of International Social Research*, 12(66), 112-123.
- Demir, G., ve Alpulu, A. (2020). Üniversite öğrencilerinin boş zaman yönetiminin değerlendirilmesi. *Eurasian Research in Sport Science*, 5(1), 94-102.
- Demirel, M., Işık, U., Demirel, D. H., Üstün, Ü. D., ve Gümüşgül, O. (2016). Gelecek zaman algısı: Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerine yönelik bir çalışma. *İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 6(1), 10-15.

- Doğan, İ. (2007). *Sosyoloji kavramlar ve sorunlar* (7. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık, 551-570.
- Duran, Ü. B., Güler, C., ve Çavuşoğlu, S. B. (2020). Tenis oyuncularında boş zaman yönetimi ve yaşam doyumu. *Turan: Stratejik Araştırmalar Merkezi*, 12(48), 302-313.
- Dursun, A. , Özkan, M. S., ve Körler-Başkaya, Y. (2019). Ergenlerin gelecek beklentilerinin yordayıcısı olarak: Psikolojik semptomlar ve akademik başarı. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(1) , 121-144.
- Gao, L., Gan, Y., Whittal, A., ve Lippke, S. (2020). Problematic internet use and perceived quality of life: Findings from a cross-sectional study investigating work-time and leisure-time internet use. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(11), 40-56.
- García, J. A., and Ruiz, B. (2015). Exploring the role of time perspective in leisure choices: What about the balanced time perspective?. *Journal of Leisure Research*, 47(5), 515- 537.
- Güçlü, N. (2001). Zaman yönetimi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 7(25), 87-106.
- Halıcı, A., Parasız, Ö., ve Yetim, A. (2020). Sayılarla Türkiye’de spor yöneticiliği eğitimi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 25(4), 299-312.
- Harmandar-Demirel, D., Serdar, E., ve Demirel, M. (2020). The relationship between future time perception and optimism: An example of physical education and sports school students. *International Journal of Applied Exercise Physiology*, 9(8), 109-116.
- Hartman, C. L., Barcelona, R. J., Trauntvein, N. E., ve Hall, S. L. (2020). Well-being and leisure-time physical activity psychosocial factors predict physical activity among university students. *Leisure Studies*, 39(1), 156-164.
- Husman, J. E., and Shell, D. F. (1996). Beliefs and perceptions about the future: A conceptualization and measurement of future time perspective. *The XXVI International Congress of Psychology*, Montreal, Canada.
- İlhan, E. L. (2012) Examination on the healthy life style behaviors of the student-athletes inuniversity teams in Turkey *Energy Education Science and Technology Part B: Social and Educational Studies*, 4(3), 1511-1522
- Karasar, N. (2013). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık, 114.
- Kaya, S. (2014). *Üniversite öğrencilerinin yaşam doyum düzeylerinin yordayıcısı olarak yalnızlık ve gelecek zaman algısı*. Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat, 21-22.
- Köse, B., ve Uzun-Dönmez, M. (2019). Spor bilimlerinde okuyan öğrencilerin zaman yönetimi davranışları. *Türkiye Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 82-87.
- Kurtipek, S., Çelik, O. B., Yenel, İ. F., ve İlhan, E. L. (2016). Investigation of time management skills according to personality characteristics of university students who study sport education, *Science, Movement and Health*, 16(2), 520-525
- Kurtipek, S., Güngör, N. B., Esentürk, O. K., İlhan, L., ve Yenel, F. (2020). Öğrencilerin bakış açısı ile spor yöneticiliği bölümü: Bir swot analizi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 18(1), 187-194. DOI: 10.33689/sportmetre.621704
- Kuykendall, L., Boerman, L., ve Zhu, Z. (2018). *The importance of leisure for subjective well-being*, *Handbook of Well-Being*. Salt Lake City, UT: DEF Publishers, 1.
- Küçükkesmen, E., Şimşek, A., ve Türkoğlu, M. E. (2020). Önlisans öğrencilerinin sosyo- demografik özelliklerine göre boş zaman yönetimi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (38), 202-231.
- Lens, W., ve Tsuzuki, M. (2005). *The role of motivation and future time perspective in educational and career development*. The International Conference on Careers in Context: New Challenges and Tasks for Guidance and Counseling, sunulmuş bildiri 14-16 September, Lissabon, Portugal.
- Munusturlar, S. (2014). *The effect of leisure education on self esteem and well being*. Anadolu University, Institute of Health Science, PhD Thesis, Eskişehir.
- Nurmi, J. E. (1991). How do adolescents see their future? A review of the development of futureorientation and planning. *Developmental Review*, 2, 1-59.
- Nuttin, J., ve Lens W. (1985). *Future Time perspective and motivation: Theory and research method*. Belgium: Lawrence Erlbaum Associates.
- Shaw, B. (1971). *The road to equality: Ten unpublished lectures and essays*. Beacon Press, 1884-1918.

- Shirai, T., ve Beresneviene, D. (2005). Future orientation in culture and socio-economic changes: Lithuanian adolescents in comparison with Belgian and Japanese. *Baltic Journal of Psychology*, 6(1), 21-32.
- Tabachnick, B. G., ve Fidell, L. S. (2013). *Using Multivariate Statistics*: International edition. Pearson, 112-114.
- Wang, W. C., Kao C. H., Huan, T. C ve Wu, C. C (2011). Free time management contributes to better quality of life: A study of undergraduate students in Taiwan. *Journal of Happiness Studies*, 12(4), 561-573.
- Yaşartürk, F., Akyüz, H., ve Karataş, İ. (2018). Rekreasyon bölümü öğrencilerinin boş zaman yönetimi ile akademik başarılarını etkileyen örgütsel faktörler arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 233-243.
- Yetim, G. (2014). *Boş zaman ilgileniminin boş zaman tatmini ve sadakati üzerine etkisi: Eskişehir'deki fitnes merkezleri üzerine araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir, 1.
- Yıldız, M., Şekerci, T., ve Kırtepe, A. (2020). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin gelecek zaman algı düzeylerinin incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 5(3), 255- 262.
- Yıldız, S., ve Tanrıverdi, H. (2018). *Boş zaman yönetimi ve akademik başarı arasındaki ilişkinin incelenmesi*. 18. Ulusal Turizm Kongresi, 18-22 Ekim 2017, Mardin, 833-834.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, O. (2018). *Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin boş zaman değerlendirme alışkanlıkları ve zaman yönetim becerilerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli, 69.
- Yılmaz, İ., Yoncalık, O., ve Bektaş, F. (2010). Zaman yönetimi davranışı ve akademik başarı arasındaki ilişki (Spor yöneticiliği bölümü öğrencileri örneğinde). *Sport Sciences*, 5(3), 187-194.

Bu eser [Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) ile lisanslanmıştır.